

GORENJEC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za Nemčijo 4 marke, za Ameriko 2 dolarja. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravnništvo je v hiši štev. 173. — Izdajatelj: Tiskovno društvo v Kranju. — Odgovorni urednik: Ciril Mohor. — Rokopisi naj se ne pošiljajo prepozno.

**Izhaja vsako soboto
ob enajstih dopoldne**

Inserati se računajo za celo stran 50 K, za pol strani 30 K, za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za petit-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. — Upravnništvo naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Pozdrav bratom v Tržiču.

Dva jubileja se obhajata jutri na slovesen način v Tržiču. Petnajstletnico praznuje društvo sv. Jožefa in petletnico telovadni odsek tega društva „Orel“.

Ob takih slavnostnih prilikah prihajajo prijatelji in znanci in izražajo svoje čestitke. Tudi v Tržiču se bo zbrala jutri velika množica prijateljev, da proslave ta jubilej.

Pojdimo še mi in stisnimo bratom krepko desnico v pozdrav in čestitko! Naj se združi brat z bratom in zaori naš krepki „Na zdar!“, da bo odmeval od naših gor tja dol preko naših dolin ta bratski naš pozdrav.

V času, ko postavljajo slovenski fantje po lepi naši domovini visoke mlaje, v času, ko spravlja delavno naše ljudstvo prve pridelke, v času, ko je naša zemlja kot mlada rodeča mati, v tem času praznuje delavsko ljudstvo velikega industrijskega kraja jubilej bojov in dela.

Pozdravljeni, Vi trpini, v vsakdanjem boju za kruh Vaš in Vaših družin! Pozdravljeni v petnajstletnem boju za Vaše socijalne pravice in pozdravljeni v boju za najlepša načela našega naroda: — za našo vero in narodnost!

Sv. Jožefa, zaščitnika naših družin in patrona Kranjske zemlje, ste si zbrali za svojega varuha. Pod njegovo zastavo korakate že petnajst let v boju za Vaše in naše pravice in snežnobeli cvet njegove lilije se razcvita leto za letom nad Vami. Jutri pridemo k Vam, da pogledamo nazaj in da se navdušimo za naprej.

Bratje! Vesel bo ta pogled! Pisano je morda v knjigi življenja našega naroda, da postane kmalu cela lepa naša dežela podobna Vašemu Tržiču. Močne naravne sile bodo menda v doglednem času industrijalizirale našo ožjo domovino. Ne molimo se menda, ako pravimo, da prihaja naše ljudstvo iz naših polj na prag industrije.

Vi ste že prekoračili ta prag in pokazali, da more ostati naše ljudstvo zvesto Bogu in domovini tudi v tovarniškem dimu, ako se organizira pod zastavo naše sv. Cerkve.

Zato tisočkrat pozdravljeni, Vi, predhodniki slovenskih delavskih armad!

Pridemo, da Vas tudi navdušimo! Navdušila Vas bo naša mladina, naši Orli. Brez teh bi bila Vaša organizacija nepopolna. Armada brez mladine ni armada! Ti Vaši fantje poznajo Vaše boje, ker so zrastle med njimi in ker so utrjeni v njih. Oni tudi dobro poznajo Vašega sovražnika.

V grbu, ki ga imajo Vaši fantje v svojih znakih, je zarisana trobojnica, nad njo pa blišči križ!

Nemški nacionalec sovraži trobojnico, v sovraštvo do grba naših Orlov pa se mu družita slovenski socijalni demokrat in liberalec — zato, ker posvečuje trobojnico — križ! To so pokazali zlasti v zadnjem času.*)

Vi pa, fantje naši, veste, da je zmaga našega naroda le v znamenju ljubezni do Boga in do domovine. Zato neutrujeno naprej do skrajnih mej teh lepih vzorov!

Z željo, da bi živelo Vaše društvo še desetkrat petnajst let in še več in Vaš Orel toliko let ob strani društva — s to željo bomo prišli jutri k Vam — bratje k bratom in rekli si bomo: Vedno naprej in naprej! Na zdar!

Atentat na Cuvaja.

Napadi z revolverji na visoke osebe so se udomačili med Slovani. Bagrov je umoril ruskega

*) Liberalci so pokazali svoje sovražstvo do Križa ob priliki smrti pesnika Aškerca. „Dan“ se je zgražal nad tem, da so sestre usmiljenke podale mrtvemu duhovnu v roke križ in da so obesile nad mrtvaškim odrom križ. (Opomba uredništva.)

Kukelc je pospravil tudi ostale tri klobase, pa vstane, poskoči pokoncu in še potolče s petami.

Pivci so se čudili in smejali ... Učitelj pa reče: „Kaj, ko bi nam počil?“

„Povežimo gal“, reko drugi.

Še predno je bil Kukelc na vežnem pragu, ga že obstopijo in povezujejo z verigo, ki je ležala v veži na tleh. Kukelc se je branil, češ, da ni tako hudo, pa ni nič pomagalo. Kmalu se nabere polno ljudij pred gostivno. Tudi Kukelčev brat Janez je prisopihal. Takoj po bratovem odhodu je šel po koš v votlino, pa koša ni bilo več. Silno žalosten se vrne izpod skale in sumil je, da mu je Tintara ukradl rake.

„Tintare se vse prime, ihi, kaj bi se ga ne raki“, govoril je sam sebi in naravnost jo je pobrisal v Škocijan. Potožil je svoje gorje kuharici v župnišču in ta mu je svetovala, naj gre h Parklju. Morda jih je Tintara tam kaj prodal.

Kukelc se je srečno izmuzal pri vsem in jo pobrisal domov. Ali Janez Kukelčev je hotel zasačiti tatvino in se je oglasil v kuhinji. Takoj je zagledal koš v kotu.

„Mati, ta koš je pa moj!“

Parkljevka je takoj uganila, da je Tintara ukradl Kukelcu rake in je peljala okradenega Janeza v pivnico, koder je sedel pri gospodih oče in župan Parkelj.

Mali Kukelc je moral vse povedati, kako je lovil rake in kako mu jih je Tintara izmaknil. Pomilovali so ga in pogostili. Obljubili so mu, da Tintara že prejme svoje plačilo.

ministrskega predsednika Stolipina, Sičinski je ustrelil gališkega cesarskega namestnika grofa Potočkega, Njeguš je v zbornici streljal na ministra dr. Hohenburgerja in zadnjo soboto je dijak Luka Jukić hotel ustreliti kraljevskega komisarja pl. Cuvaja v Zagrebu. Govoriti hočemo danes na tem mestu le o zagrebškem atentatu in njegovih posledicah.

Madjari so podjarmili Hrvaško, odtrgali od nje Reko in jo pomašili v svojo malho, ostale hrvaške dežele so pa gospodarsko in financijelno tako izsesali, da je uboga Hrvaška v nekaterih letih plačala Madjarom za njihove izdatke nad eno milijardo kron. S silo in sleparstvi so Madjari ustvarili na Hrvaškem sebi udano stranko in so zlasti med petoliznimi učitelji dobili mnogo pristašev klmavcev. Ker jim pa zadnji čas vendarle ni bilo več mogoče dobiti za svojo nadvlado večine v saboru, je Khuen poslal pl. Cuvaja kot diktatorja na Hrvaško. S strahovlado, kakršni ni para, je hotel Cuvaj skrpiti svojo večino. Jezilo ga je le to, da je vse ljudstvo molče trpelo grozna nasilstva in da se nihče ni hotel njegovim ukazom dejansko upirati. Dijak Jukić je tedaj pravzaprav le ustregel Cuvajevi želji, ko je kot navdušen narodnjak v veliki lahkomišelnosti segel po revolverju in streljal.

Atentat se je zgodil tako-le: V soboto, dne 8. t. m., je praznoval komisarjev brat, deželni šolski nadzornik Cuvaj, 25letnico svojega službovanja. Slavnosti se je udeležil tudi komisar Cuvaj s svojo ženo. Ko se je opoldne vračal Cuvaj v spremstvu soproge, banskega svetnika Hervoića in tajnika Pavelića v avtomobilu od slavnosti v gornje mesto, kjer je banska palača, je na klancu v Mesnički ulici ustrelil nanj jurist Luka Jukić, doma iz Bosne. Napadavec Cuvaja ni zadel, pač pa je njegovega spremljevalca Hervoića zadel v vrat in ga smrtnonevarno ranil. Jukić je pobegnil in na begu ustrelil še nekega policista,

Mati Parkljevka pa je v koš naložila kruha in zabele, tako da Kukelcu kar nič ni bilo žal, da ga je Tintara okradel. Stal je pred gospodi in učitelj ga je prisilil, da je zapel svojo pesem:

Citara, Tintara,
Čičara, Čutara,
Kutara, butara —
Cin, čin, tin, Tintara —
Ved' ti, ved' ti, čuk,
Tinta rake smuk!

Tisto leto je trta obilo rodila in sadja je bilo toliko, da so se veje lomile. Kukelc je imel veliko opravila. Mali je obiral sadje in pospravljaj v vse luknje in špranje, ki so bile pri hiši, veliki Kukelc pa se je sukal po Kámenščici, koder so se rdečile in modrile in belile sladke jagode, da je bilo veselje.

V svojem hramu je tlačil grozdje. V veliki kadi je stal in kupal čez doge.

„Kaj bi,“ si misli Kukelc, „kaj bi hlačnice primakal v moštu in srajco mazal s peclji? Kar dol ž njimi!“

In hipoma vrže Kukelc hlače in srajco na stiskavnico. Le pokloptan klobuk je tičal na njegovi glavi, tako pa je kosmatin v Adamovi koži skakal po grozdju.

Kar zašume stopinje za hramom. Kukelc pogleda skozi špranjo v steni in zagleda dva znanca, ki gresta po potu. Prestrašil se je in že je mislil na srajco in hlače.

„Pa kaj,“ se je stresel, „saj ne vesta, da sem notri. Navade pa tako nimata, da bi se zglasila pri meni.“

PODLISTEK.

Kukelčev stan.

Resnična slika z Vinvrškega pogorja.

Spisal **Proto Konec.**

Konec.

„Kukelc, ali si kaj lačen?“ popraša župnik. „Tisto pa, gospod župnik, saj danes tako nisem jedel drugega, kakor nekaj rakov-koščakov, ki jih je prinesel naš sosed Tintara.“

„Kaj? ti ne loviš rakov?“ popraša učitelj.

„Jaz ne. Moj brat pa jih nalovi včasih za gospode, če mu naroče. Saj jih tudi danes nekaj prinese v farovž.“

„Mati Parkljevka,“ reče gospod Miha, „dajte Kukelcu klobas, kolikor jih poželi!“ Kukelc izgine onostran veže v pivnico. Začel se je gostiti s klobasami.

Čez nekaj časa pride gospodinja v gosposko pivnico in pravi:

„Pet klobas je že pojedel Kukelc, gospod Miha!“

Vsi se zasmejejo, gospod Jožef pa pravi:

„Prinesite mu še dve na moj račun!“

Kukelc je kar zlahkoma tudi še ti dve klobasi spravil pod streho.

„Prinesite mu še tri!“, dostavi učitelj.

„Nikar, drugače ntegnemo imeti še sitnosti,“ reče župnik. Pa gospodinja je le ubogala učitelja in skuhala še tri klobase.

Pivci so začeli postajati pozorni na ne- navadnega jedca, zlasti še, ko ga je sam učitelj prišel opazovat z one strani.

ki ga je hotel prijati, in dva druga stražnika ranil. Po dolgem preganjanju po Zagrebu so policaji Jukića vjeli na vseučiliškem trgu in odpeljali trdo vklejenega v zapor, kjer je obstal, da je imel namen Cuvaja ustreliti.

Človeški čut se upira temu, da bi kdo na drugega, če mu je tudi krivico storil, šel z orožjem in ga ubil! Naša katoliška vera zaznamuje zlasti napad na gosposko kot grdo hudodelstvo. Zato so pač obsoje vredni anarhistični listi, ki vsak atentat na oblastva opravičujejo in ga včasih celo poveljujejo. Tem listom se prištevajo tudi glasilo naših rdečkarjev, ki je te dni pisalo: „Jukićevi strelili so tako razumljivi, kakor jutranje vzhajanje solnca, tako da ni bilo razen Cuvaja nikogar, ki bi bil presenečen.“

Mi pa mislimo, da je bil Cuvaj po streljih še najmanj presenečen, pač pa bodo presenečeni Hrvati, ki bodo zdaj šele prav čutili Cuvajevo, oziroma ogrsko pest. Ogrska vlada bo odslej pred celim svetom lahko dokazovala, da je bilo postopanje Cuvaja, ki hoče Hrvate s silo ukrotiti, opravičeno. Dasiravno je Jukić sprva pri zaslišanju izjavil, da on glede napada ni bil z nikomur v zvezi, se je vendar precej začelo strogo zasledovanje sokrivcev.

Ponoči med 2. in 3. uro zjutraj so se izvršile v Zagrebu brezštevne hišne preiskave in aretacije. Policija je tekala in se vozila po ulicah semtertja, si dala po ključavničarjih odpirati hišna vrata ter je potegnula iz postelje in gnala v zapor dijake, ki so doma iz Bosne. Če je le kdo rekel, da je napadavca poznal, so ga peljali v ječo. Tako so zaprli prvo noč 23 vseučilišnikov, namreč 17 pravnikov in 6 modroslovcev, drugi dan so pa zaprli še druge, tako da je nekaj časa sedelo v ječi 60 bosenskih dijakov, ker so bili osumljeni, da so vedeli že naprej za atentat. Vseučiliški rektor se je zastonj potegnil za dijake, da bi jih izpustili. Zagrebška policija je prosila sarajevsko, dunajsko, graško in praško policijo, da naj se vrše poizvedbe tudi pri ondottih jugoslovanskih dijakih, da se napravi velika preiskava. To se je zgodilo baže vsled tega, ker je Jukić pri drugem zaslišanju rekel, da je vedelo za njegov načrt 30 oseb in da je hotel atentat izvršiti že pri procesiji na dan Sv. Rešnjega Telesa z bombo, kar se mu pa ni posrečilo. Jukić je v zaporu zvezan.

S silo, ako bi bila sila tudi dovoljena, ne dosežemo Jugoslavlani ničesar. Za to smo pač preslabi. Treba se nam je najprej organizirati in učvrstiti značaje, da ne bodo naši ljudje, kakor lačne koze letali za vsakim, ki jim pomoli roko. V tem oziru je veliko gnila, posebno med hrvaškim učiteljstvom.

Pravilno pa postopa glavni odbor „Stranke prava“, ki na temelju zakonov stoječ dviga svoj

glas na sestankih. Ta glas sega v dušo narodu, ki zbira moči, in dobiva čvrst odmev tudi v najvišjih krogih.

Kulturna dela socijalne demokracije.

Že zadnji „Gorenjec“ je poročal o revolucionarnih delih belgijske socijalne demokracije, ki je tako sramotno pogorela pri zadnjih volitvah. Zmagali so namreč katoličani nad vse pričakovane sijajno. Vsled tega so začeli rdečkarji, ki so si bili že razdelili med seboj ministrske sedeze, kar divjati. Spravili so se, kakor po navadi, najprvo nad katoliške cerkve. O njihovih junaških delih prinaša protestantski časopis „Deutsche Tageszeitung“ tole poročilo:

„Revolucijska masa se je v Bruselju, glavnem mestu Belgije, najprvo navalila na cerkvi sv. Janeza in sv. Nikolaja. V prvi so pobili vsa umetniško izdelana, dragocena okna s krasnimi slikarji, po četrtturnem obleganju so vlomili hrastova vrata in vdrl v cerkev. Tu so razbili vse cerkvene sedeze, vrgli ves les na kup, zložili gor mašno obleko in vse to zažgali. Tudi tabernakelj so razrušili, raztresli sv. hostije po tleh in jih teptali z nogami. Razbili so slednjič še dragocen lesteneč.“

Orožništvo, ki je žal došlo prepozno, je streljalo na divjo tolpo, jo razpodelo in pogasilo ogenj v cerkvi. Cerkev je sedaj podobna razvalini. Tudi pri cerkvi sv. Nikolaja so rdečkarji pobili vsa okna. Oborožena moč je obvarovala cerkev, da ni bila popolnoma opustošena.

Od tod so se vlekli divje bande proti južnemu kolodvoru. Med potom so plenile in ropale po trgovinah. V ulici Aztois so hotele razrušiti ondotti samostan, toda pregnalo jih je orožništvo. Dalje je hitela množica v predmestje Anderlecht, kjer je potolkla vse poulične svetilke. Potem je napadla samostan sv. Antona. Tu je pokazala rdeča banda vse svoje strupeno sovraštvo do cerkve. Četudi so orožniki streljali, je vendar množica vedno huje naskakovala samostan. Tudi socijalni demokratje so bili oboroženi z revolverji in so streljali na orožnike. Nekaterim se je posrečilo vdreti v samostansko cerkev. Tu so takoj zažgali več lesenih predmetov, došla požarna bramba je pogasila ogenj. — V kapucinski ulici so se vrgli sodrugi na samostan sv. Jožefa. Stražniki in orožniki so zapodili demonstrante, dočim se je na obeh straneh močno streljalo. O polnoči je jelo deževati in ta dež je prepodil krute rdeče zveri na vse strani.

Enako, kakor v Bruselju, so „širili kulturo“ socijalisti tudi po drugih belgijskih mestih. In to samo radi tega, ker se je ljudstvo pri volitvah odločilo za katoliške poslance. Lahko si mislimo,

kaj bi se bilo zgodilo v Belgiji, ako bi bila zmagala rdeča svojat. Nihče bi ne bil varen življenja. Zato se pa ves katoliški svet po pravici veseli zmage katoliškega ljudstva v Belgiji. Sv. oče je bil eden prvih, ki je čestital mehelskem nadškofu na tej sijajni zmagi. Naše ljudstvo bo po teh strašnih dogodkih še bolj spoznalo satanske namene socijalne demokracije, ki bi rada enako gospodarila na Slovenskem.

Gospodarski del.

Avstrija in Ogrska. Zanimiva je statistika trgovinskega prometa med našo in ogrsko državno polovico, ker spoznamo iz nje, kako sta navezana oba dela drug na drugega. Za april imamo sledeče zaključke: uvoz iz Ogrske znaša vrednost 106.1 milijonov K, izvoz na Ogrsko 135.2 milijonov K. Za celo letošnje leto znaša uvoz do konca aprila 407 milijonov K, izvažali smo pa iz Avstrije na Ogrsko za 503.7 mil. K. V posameznem se sestavijo te številke iz sledečih postavk v ogrskem uvozu: pšenica 33.2, rž 16.2, ječmen 12, oves 13.3, koruza 12.9, moka 75.9, živina 67.2, vino 20.7 milijonov K; avstrijski izvoz obsega industrijske izdelke, in sicer bombaževih tkanin 98.6, volnatega blaga 46.9, svilnatega blaga 19.8, platna in podobnih tkanin 10.7, izdelanih oblek 44, papir 12.3, usnja in usnjenih izdelkov 35.3, železnine 23.8, strojev in aparatov 21.1 milijonov K. V celoti je naš izvoz na Ogrsko za 56.6 mil. K višji kot lani v istem času ter smo izvozili letos v splošnem za 96.4 mil. K več na Ogrsko, kakor pa Ogri k nam.

Nove banke. V Pragi ustanovijo v kratkem praški veletrgovci „Češko trgovinsko banko“ z dvema milijonoma kron delniške glavnice. Poroča se pa tudi še, da namerava poslanec Myslivec ustanoviti novo bančno podjetje z delniško glavnico 1 milijona kron. „Länderbank“ in „Hrvatska eskomptna banka“ ustanovita skupno v Sarajevu Eskomptno banko za Bosno in Hercegovino.

Glavni odbor „Stranke prava“, ki je imel od 7. do 10. junija v Sarajevu zborovanje, kateremu je predsedoval dr. Mile Starčević, je bil od vsega meščanstva navdušeno vsprejet. Udeležil se je zborovanja tudi škof dr. Stadler in je delegate povabil na obed.

Bilinski, državni finančni minister Bosne, je prišel v Sarajevo, a pri sprejemu nadškof dr. Stadler in sploh noben katoliški duhovnik ni bil navzoč. Minister je zato rekel pravoslavni duhovščini: „Boli me, da ni navzoča duhovščina svete katoliške cerkve, katere veren sin sem jaz.“ V dejanju pa Bilinski tej cerki ni prav posebno naklonjen, četudi je Poljak. Nadškof Stadler je imel tehten vzrok za svojo odsotnost. — Bilinski je potem obiskal več glavnih oseb v Sarajevu in se je dlje časa mudil tudi pri škofu dr. Stadlerju.

Črnogorski kralj Nikolaj je bil na Dunaju tudi prav slovesno vsprejet in pogoščen, kakor bolgarski car. Cesar z nadvojvodi ga je prišel pozdravit na kolodvor. Cesar ga je imenoval za vrhovnega imetelja gališkega pehotnega

Kaplan in učitelj sta jo miahala mimo proti Vinvrhu. Učitelj vidi priprte duri in zdelo se mu je, da nekdo sope v hramu.

Pogleda skozi malo lino in zagleda nagega Kukeleca. Smeh mu nehote uide. Kukelec počene, da se mu le klobuk vidi iz kadi.

Brž odstopi učitelj in pošepeče kaplanu na uho. Ta pa stopi k durim in jih odpre do stežaja. Kukelec se je že spet sklonil po koncu. Prestrašil se je duhovnika tako, da je skoro izkoprnel in sapa mu je zaostajala. Da bi ne imel zdravega srca, mrtvoud bi ga bil zadel. Obsedel je v kadi, v sladkem moštu in samo besede kapelanove so mu brnele po ušesih:

„Nesnaga grda, kdo bo kupil in pil tvoj mošt!“

Pa res nihče ni maral za Kukelevo vino, dasi je bilo prav dobro, iz zlahtnih trtic in skrbno gojeno. Le prekupec Kralj ga je prav poceni, za par centov špeha, spravil potihoma daleč tja gor na Gorenjsko.

Ko se je Kukelec spet zavedal, se je napravil, zajel s čutaro mošta iz kadi in odrinil domov.

Janez je že deval na ogenj. Tudi Tintara se je priplazil od nekod, ves polomljen in izstradan. Janez ga sicer nič prijazno ni sprejel, pa kaj je hotel?

„Ihi, se prime ta zlod kakor klop kože!“

Ali Tintara ni prišel prazen. Na rami je pri nesel malho, polno gob, jurčkov in lesičkov.

„Boš pa spet rekel, da sem jih ukradel, kajne?“

„Ihi, vse se prime!“

Tintara je rezal gobe in metal v pisker. Seveda ni gledal na to, ali se drži še kaj prsti gobovih pecljev. Večerja je bila kmalu kuhana in Kukelec je dospel o pravem času s svojo čutaro.

Tintara privleče iz žepa paprike. Natrgal jo je mimogrede na Rormanovem vrtcu. Kukelec ni še nikoli videl ali okušal tega sadu.

„Pokusi, Janez! Boš videl, kako je to krepka jed!“

Janez založi. Pa se začne kremžiti in brusiti. Otresal je z glavo in pačil obraz, da ga je bilo groza videti. Cmakal je z jezikom in zinil:

„Ihi, ta zlod se prime po ustih.“

Tintara vrže nekaj paprike v lonec in pomeša.

„Ne, ne, ta zlod se prime,“ vpije Kukelec.

Nič več nista Kukeca hotela jesti dobrih gob.

Tintara pa je vse ostale gobe sam povžil.

„Ne vesta, kaj je dobro,“ pravi Tintara.

„Ti si od vruga,“ odvrne Kukelec in mu ponudi čutaro.

Pili so sladki mošt in postajali dobre volje. Polegli so na deske in na peč in za peč, pa peli:

Kukel, Kukel — Kukoveca,

Trara, trara — Tintara;

Poper, poper — paprika,

Goba, goba — čintara!

Posebno Kukelec je bil dobre volje. Začel je praviti, kako so ga copernice nosile.

„Svoj živ dan ne bom pozabil, kako sem čakal na zajca. Tam v Pornem Dolu je bilo, pri studentu kjer je pobirač Švigelj izdihnil svojo grešno dušo. Čakam, čakam, pa kdo se prikaže?“

Sam učenik, ki je imel tista leta ves lov v najemu. Kakor bi me bila osa pičila, se zganem, pa smuk — na prvi gaber. Na gabru čakam, kdaj učenik odnese pete. Ali učenik jih je odnesel, niso pa jih odnesle copernice. Tri bele ženske so stale pod mano in rezale v me. Jaz pa na gabru, kakor bi sedel na trnu ...“

Kukelec mlajši je že smrčal. Tintara pa je ravnokar zaspal ... Kukelec starejši pa le nadaljuje, ne več pripovedujoč, ampak se pogovarjajoč:

„No, dekleta, ali greste na Klek? Pa grem tudi jaz z vami. Ve jahate metle, jaz pa bom zajahal puško. Hi, hi, hop, hop!“

Kukelec začne že napol v sanjah treskati po temenu, da se je peč potresala ...

Mislil je, da jaše puško-dvocevko, pa so ga le copernice nosile ...

Tresk! zagromi po kolibi — peč se je usula! ...

Bil je velik pogrom. Kukelec starejši je zletel v peč, z nogami na kvišku, Tintara se je prevrnil nanj izza peči, Kukelec mlajši pa je po deskah, ki so bile naslonjene na peč, zdrsnil na obadva ponesrečenca ...

Najbolj se je polomil Kukelec, ki so ga copernice prevrnile. Potolkel se je močno tudi Tintara, ki mu je modnica padla na glavo. Kukelec mlajši je udaril z glavo ob desko, da se mu je kri pocedila ...

Javkali so vsi trije in lezli iz razvalin. Opotekali so se, ker mošt se še ni prekuhal v želodcih, in tožili drug drugemu svoje gorje. Kadilo se je po sobi toliko prahu, da se skoro

poika št. 55. Kolodvor in dvor sta bila okrašena s črnogorskimi zastavami. Velike množice ljudstva so kralja prijazno pozdravljale. Z obiskoma jugoslovanskih kraljev pri našem cesarju se je lokaliziral vojni plamen na Balkanu.

Iz državnega zbora. Ker je bila v ogrski zbornici brambna predloga tako gladko sprejeta, je tudi baron Heinold dobil skomine in je zahteval od poslancev, da naj precej, ko se sprejme službena pragmatika, pride na vrsto drugo in tretje branje brambne reforme in naj bo zadeva končana do 25. t. m. Sklical je zaradi tega na konferenco več poslancev in zahteval, da se izpremeni dnevni red tako, da proračunski provizorij pride na vrsto šele za brambno reformo, češ, da se morajo kmalu izvršiti nabori po novem zakonu. Heinold je odločno zahteval, da se upošteva njegova želja, ker je položaj izjemen. Sluti se, da utegne vlada razpustiti zbornico, ako bi se to ne zgodilo, in poslužiti se § 14, ali pa podati demisijo. Krona baje zahteva naglo rešitev predloge in Čehi bodo brezpogojno glasovali za brambno predlogo, ker jim bo prinašala gospodarskih koristi. Minister Georgi je govoril o katastrofi v Wöllersdorfu. Omenil je, da je znatno obkraj pri eksploziji ogenj podtaknila zlobna roka. Za ponesrečence bo skrbela država. — Rusini še vedno obstruirajo v odsekih. Posebno huda obstrukcija je bila v brambnem odseku, kjer predseduje poslanec Pogačnik. V proračunskem odseku so rekli socijalni demokratje, da ne odobravajo rusinske obstrukcije, zato jo pa Rusini sami nadaljujejo.

V Budapešti so se prve dni tega tedna nadaljevale seje državne zbornice. Tisza se je posluževal starega sredstva, da je vzdrževal v zbornici red in mir; ukazal je namreč opozicijske poslance ekspeadirati iz zbornice. Ker se mu je tudi to zdelo že odveč, je dne 10. t. m. ukazal zbornično poslopje obkrožiti s tremi bataljoni vojakov, ki so izključenim poslanca zabranili vstop v hišo. Liberalci pravijo, da Tisza uganja lopovščine. Resnica je pa vendarle, da Tisza po liberalnih naukih čisto pravilno ravna. Liberalci namreč uče, da iz ljudstva izvira vsa oblast in da ima tisti prav, kdor ima večino za seboj. Kakor sklence večina, tako se mora zgoditi, in manjšina se mora udati. Tisza s svojo večino hoče v zbornici delati postave in, četudi dela po naših pojmih komu krivico, on dela prav, kajti kjer je večina, tam je pravica. Ravno v ogrski zbornici se kaže, kako puhli so nauki liberalcev in kako lahko v praksi ti nauki nasprotujejo zdravemu človeškemu razumu.

Kardinal dr. Nagl na Dunaju je izdal o evharističnem shodu pastirsko pismo, ki se je zadnjo nedeljo po cerkvah prečitalo vernikom.

Katoliška ženska organizacija na Češkem. Dne 2. junija je bil v Pragi v Sofijski dvorani shod ženske katoliške zveze pod predsedstvom Zdenke Lobkovicve. Ta zveza ima namen organizirati delovanje katoliških žen za prosep verskih, gospodarskih in političnih namenov. Ker so se po francoskem vzorcu začele organizirati tudi na Češkem ženske na svobodomiselnih podlagi, je to združenje katoliških žen

niso videli, in prah se je nabiral v nosovih, legal v usta, da so hropeli in pokašljevali.

Najprvo je prilezel do vrat Tintara. Duri se odprlo in Kukulca sta prišla do sape.

Prenočili so potem pod milim nebom.

Tista zima je bila huda. Kukulčeva koliba ni imela več peči. Kukulčev Janez se ni imel kje greti. Tisto noč, ko so brata copernice nosile, je iztaknil bolezen, ki ga ni več zapustila. Tožil je, da ga glava boli, in prehladil se je, ker je spal v mrzli jesenski noči pod milim nebom. Gospod kapelan ga je prišel obiskat. Komaj se je priplazil gospod v nizko kolibo.

„Ta bolezen se prime,“ je tarnal Kukulca mlajši.

Pa se je res prišla bolezen tudi brata.

Zima je vzela njega, spomlad pa brata.

Tintara ni več hodil na obiske h Kukulcu. Ni hotel, da bi se tudi njega bolezen prišla. Ostajal je doma.

Tako je izumrl Kukulčev rod, kolibe se je tudi poprijemala neozdravljiva bolezen, streha je padla na kup, stene so se porušile in nov rod je sezidal novo hišico v Zatrebu, pod Bukovcem vrh votline, iz katere šumi in curlja potoček, se spušča po strmih skalah navzdol, dokler se ne poizgubi v Radovljici...

V sredi bukovce hoste je, pa je vendar prijetno v tem Zatrebu, v tem jarku, po katerem drči po sivih skalah šumeči potoček ter odnaša spomine na Kukulca daleč, daleč tja dol v Črno morje.

nujno potrebno. Tudi na Slovenskem ne smejo naše ženske več dremati, da jih liberalke ne prehitijo.

Društvo čeških katoliških časnikarjev se je ustanovilo v Olomucu.

Prva poslanka v Avstriji. V Mladi Boleslavi je bila dne 13. t. m. gospa Kuneticka s 475 glasovi večine izvoljena v deželni zbor.

Proti Macharju se vrste v čeških mestih protestni shodi, na katerih se ostro grajajo Macharjeva bogokletstva.

„Zaranie“ se imenuje poljski list, ki izhaja v Varšavi. Nedavno so ta list hvalili socijalno-demokratski listi, ker ga je nadškof prepovedal brati. List urejuje neki od vere odpadli kapucin. Naprednjaki in rdečkarji kapucinov ne morejo, ko pa od vere odpadejo, so naenkrat v njihovih očeh upoštevanja vredni.

V Galiciji so zaprli več oseb, ki so bile v zvezi z ruskimi vohuni, stoječimi pod poveljstvom ruskega generalnega štaba v Kijevu.

Zagreb. Tu so zaprli zopet več dijakov, katerim se podtika, da so bili z Jukičem zmenjeni za zaroto. Trdi se, da so bombe vrgli v Savo. Cuvaj je v zagrebški okolici prepovedal nositi orožje. Le izjemoma se kakemu zasebniku dovoli, da sme orožje nositi. Tudi prodajavci orožja so pod strogim nadzorom. Kdor bi se pregrešil proti temu ukazu, dobi dva meseca ječe, ali plača 600 K.

600 milijonov kron, obljubljenih za železnice v Bosni, ki se bodo zgradile v prihodnjih šestdesetih letih, je prinesel skupni finančni minister Bilinski v Sarajevo. Teh 600 milijonov bi prispevali Avstrija in Ogrska k 300 milijonom, katere bo dala Bosna-Hercegovina. Bilinski hoče tedaj preprečiti naš jug z novimi železnicami. Toda za to naklonjenostjo se skriva stara madjarska samogoltnost. Ogrska bi namreč plačala le 200 milijonov, Avstrija pa 400 milijonov kron. Vrhutega bi bile tri železniške črte, ki bi bile z ogrskimi železnicami v zvezi, normalno-tirne, one železnice pa, ki bi bile zvezane z avstrijskimi, bi bile ozkotirne. Umevno je, da se morajo naši poslanci tej nakani Bilinskega odločno upreti.

Zveza krščanskih socijalistov („Union des socialistes chretiens“) se imenuje novo društvo, ki se je osnovalo na Francoskem. To društvo ima v verskem oziru zmedene pojme in nosi le ime krščansko, drugače je pa katoličanstvu, kakor tudi protestantizmu sovražno.

Napredek katoliškega šolstva v Belgiji. L. 1883. je bilo v Belgiji 27 državnih učiteljskih in nobenega katoliškega; sedaj je ondi 13 državnih učiteljskih in 40 katoliških. Ljudskih šol je bilo pred 30. leti le 10 katoliških, sedaj jih je 2906, nadaljevalnih šol je bilo tačas 23, sedaj jih je 2670. Nun poučuje na šolah 6506, večinoma na zasebnih katoliških šolah. Omika se dviga. L. 1900 je bilo med rekruti še 12% analfabetov, l. 1910 jih že ni bilo več 9%. „Dan“ je te dni prinesel poročilo, da v Belgiji nevednost narašča, da je 19% analfabetov in da le nevednost drži ljudstvo v klerikalnih rokah. Resnica je pa le, da nevednost drži liberalne učitelje v liberalnih rokah in da njihovo glasilo prinaša omenjene lažnive podatke o katoličanih ne le iz hudobije, ampak tudi iz nevednosti. Poročilo „Dana“ v istem članku, da imajo katoličani v belgijskem državnem zboru le 10 glasov večine, ko so že vsi listi prinesli, da katoliška večina znaša 16 glasov, izvira pa pač iz gole hudobije.

Ruska дума je sprejela zakon, ki dovoljuje ženskam, da bodo smele postati odvetnice. **Ruski car** je prišel po devetih letih zopet v Moskvo, kjer so ga slovesno sprejeli.

Italijansko-turška vojska. 14 italijanskih pehotnih bataljonov, več baterij in konjeniška brigada so napadle dne 9. junija Turke na višini, ki obvlada zelenico Zanzur. Boj je trajal od 4. do 8. ure zjutraj. Istočasno so Turki napadli Gargareš. Opoldne so Italijani Turke pregnali. Imeli so Turki nad 1000 mrtvih, od Italijanov je padel 1 častnik in 19 vojakov. Ranjenih je bilo pa 8 častnikov in 182 vojakov. Pri otoku Leos so videli 19 italijanskih vojnihi ladij.

DOPISI.

Iz Šenčurja. Pri velikem požaru v Šenčurju se je zgodil tale slučaj. Jakob Šink, po domače Andrejček s Suhe, je vlekel na samokolnici nekaj pohištva, da bi ga spravil na varno. Pri tem je prišel med dve blizu stoječi poslopji, ki sta bili popolnoma v ognju. Razbeljeni zrak in dim sta ga omamila, da je padel in gotovo bi bil postal žrtev ognja, da ni prihitel o pravem času podnačelnik cerkljanskega gasivnega društva g. Robas, in odpeljal pol nezvestnega iz nevarnosti. Naše priznanje pogumnim gasivcem, ki tvegajo življenje bližnjemu v pomoč.

Iz Križev pri Trzinu. V četrtek, dne 13. t. m., je pri občinskih volitvah na celi črti zmagala Slovenska ljudska stranka. Boj je bil hud, kakor še nikoli prej. Udeležba ogromna. Oddajanje glasov je trajalo 7 ur. V četrtek se je

šetje glasov izvršilo samo za podobčino Duplje. Naš kandidat je prejel 62 glasov, nasprotni 42. Za druge podobčine in razrede se je razmerje le splošno določilo s tem, da so se glasovnice seštele po strankah, posamezni glasovi se pa niso seštel. Ker je gotovo nekaj cepljenih glasov, se za posamezne kandidate ne ve še natančno število. Glasovnic za Slovensko ljudsko stranko je v podobčini Križe 50, nasprotnih 40; v podobčini Žiganja vas naših 60, nasprotnih 14; v podobčini Snično vse naše, ker ga je volila tudi nasprotna stranka. V III. razredu naših glasovnic 278, nasprotnih 157; v II. razredu naših 152, nasprotnih 66; v I. razredu naših 64, nasprotnih 51. Velikega pomena je ta volitev, ker se je šlo res za načela. Vrlo dobro so se držali Dupljanci.

Iz Trziča. Za jutrišno slavnost se delajo velike priprave. Ob ugodnem vremenu utegne biti udeležba jako velika. Dobili smo posebni vlak, ki bo vozil zvečer iz Trziča v Kranj ob 9 in 50 minut tako, da bodo izletniki lahko takoj imeli zvezo proti Ljubljani in na Gorenjsko. Vlak se bo ustavil tudi v Dupljah in Naklem. — V nedeljo so imeli usnjariji svojo običajno letno veselico pri Bastelju. Bila je zelo dobro obiskana. Prišlo je pa do neljubega spopada med nekaterimi prenapetimi na nemški in slovenski strani.

Iz zahodnega kota Selške doline. V četrtek, dne 30. majnika, je bil ob priliki cerkvenega shoda javen politični shod. Na Jemčevem vrtu se je zbralo nad 400 zborovavcev iz Kranjske in Primorske. Shod je otvoril ob 11. uri dopoldne poslanec Demšar. Za predsednika shoda je bil soglasno izvoljen visokošolec Anton Megušar iz Selc. Na shodu sta govorila poslanec Demšar in župnik Marčič. Zborovavci so z velikim zanimanjem poslušali izvajanja govornikov o delovanju slovenskih poslancev v državnem in deželnem zboru in o izidu občinskih volitev na Kranjskem in z odobravanjem pritrjevali. Razšli smo se s prepričanjem, da bomo prihodnje leto na tem griču zopet praznovali eno zmago, to je zmago S. L. S. pri občinskih volitvah v Sorici.

Novičar.

O deželnem gospodarstvu pišeta bivši deželni poslanec J. Mandelj in bivši deželni glavar dvorni svetnik pl. Šuklje. Prvi je priobčil v „Vedi“ članek, s katerim je napravil liberalcem mnogo veselja, ker ostro kritizira deželno gospodarstvo. Drugi gospod je dal pa tiskati posebno knjigo o tem predmetu pri Bambergu. Oba gospoda sta strokovnjaka v finančnih vprašanjih, oba imata pa tudi lastnosti „dobrega očka“, ki misli, da je štedljivost edino lepa čednost na svetu. Prav je, da se ne razsipa deželno premoženje, prav je, da tudi v lastni stranki včasih kdo kaj pokritizira, da posvari pred lahkomišelnostjo, toda včasih se mora že imeti malo poguma, sicer se ne pride nikamor naprej. To, kar dandanes dela deželni odbor, res lahko oplaši male, boječe duhove, kajti načrti, ki se deloma že izvajajo, so tako velikanski, da bodo zanamci občudovali bistroumnost in pogum naših mož, ako se le večina tega, kar se namerava, srečno izvede. Liberalcem, ki so bili poprej na krmilu in imeli dolgo časa gospodarstvo v rokah, ni ne moremo biti hvaležni, ker niso storili prav ničesar za procvit dežele, dasiravno so naraščali dolgovi. Če g. Mandelj prepíše, da članek bolj imenitno izgleda, dolgo vrsto števil deželnega računa, in nazadnje dokaže, da je sedaj v blagajnici manj, kakor je bilo pred 3. leti, s tem še ni nič dokazanega, kajti iti bi moral okoli po deželi pregledat ceste in mostove in vodovode in električne naprave in goveje hleve in brez števila drugih reči, pri katerih se kaže napredek. Tu naj bi dokazal, kje so hibe in kje se kaj zagospodari. Za tako kritiko bi mu bil vsak pameten človek hvaležen. Samo godrnjati o kasiranih zakladih in o zmanjšani imovini, to pa nič ne koristi. Liberalci sicer naglo speljejo vodo na svoj mlin, sami pri sebi si pa mislijo: Klerikalci nas hvalijo, da smo znali dobro gospodariti, hvalijo nas pa le zato, ker so bili osebno užaljeni.

Deželno gledališče v Ljubljani. „Dramatično društvo“ je hotelo „klerikalcem“ najbolj s tem ponagajati, da je poverilo intendantske posle pri gledališču vodji socijalnih demokratov. Ker so pojmi te gospode o umetnosti in kulturi krščanstvu naravnost nasprotni, je deželni odbor upravičeno zahteval, dobiti garancijo, da se v gledališču, katero podpira dežela, ne bo smešila krščanska vera. Ker „Dramatično društvo“ ni hotelo dati deželnemu odboru jasnega odgovora, se je morala podpora odkloniti. Vsa dežela bude odobravalta ta korak deželnega odbora, kajti katoličani ne damo za brezversko kulturo niti solda.

Anton Aškerc. V ponedeljek zjutraj ob 1/2. uri je umrl v deželni bolnici pesnik Anton Aškerc, ki je bil rojen pri Celju l. 1856. Zelo radarjen in veselega srca je postal Aškerc duhovnik. Z radostjo je pozdravila vsa Slovenija prve njegove pesmi, ki so kipele blagega navdušenja za narodno stvar in bile glede jezika,

idej in oblike čedni cvetovi poezije. Kmalu se je pa začutilo, da pri Aškercu nekaj ni v redu. Vdal se je svobodni misli, duhovski kolar mu je postal težak jarem, začel se je čutiti nesrečnega in v najlepši moški dobi je popustil duhovniško službo. Vsled tega koraka ga je spremljal nemir vse življenje, zastoj je iskal pokoja na raznih potovanjih, venel je duševno kakor roža, postavljena v senco. Le s težavo je koval verze, ošpičene proti veri naših očetov, katero je v mladosti oznanjeval z gorečnostjo. Blodil je nekaj časa okoli Lutra in Budhe, nazadnje pa postal prvi slovenski svobodomiselcev. Da je imel pri tem propadu velikanske duševne boje, si lahko mislimo. Umrl je — nepreviden. Svobodna misel mu je priskrbel službo arhivarja in ga bode gotovo slavila kot enega največjih umov, to pa le zato, ker pravi „Slovenski Narod“, da je Aškerc „z zaničevanjem vrgel duhovski ovratnik od sebe in si pustil brado zrasti, in ker so bile njegove pesmi, kakor brušeni meči, ki so prizadejali globoke, nezaceljive rane katoliški cerkvi“. — „Dan“ pravi, da je Aškerc postal po svojih pesmih glasnik svobodomiselnih idej moderne dobe, da je postal pesnik misli svobodne. Ko pišejo liberalni listi, da se je Aškerc oprostil verig duhovskega stanu in katoliške vere, da je bil kot zastopnik Slovencev častni podpredsednik na shodu svobodomiselnih v Pragi, da je na smrtni postelji duhovnika odklonil — je to najžalostnejši venec na grobu „maziljenca Gospodovega“. Naravnost groza pa človeka izpreleti, ko čita v „Dnevu“: „Čemu ste dali mrtvemu Aškercu križ v roke? Ne vsiljujte mrtvim tega, čemur so se odrekali v življenju! Aškerc ni pripadal h katoličanstvu.“ — „Slovenec“ poroča, da je Aškerc na smrtni postelji sam segel po križu in da ni naravnost odklonil duhovna, kakor poroča „Dan“, ampak mu je le rekel, da zdaj še ne, potem pa kmalu ni bil več pri zavesti. Zato je imel Aškerc cerkven pogreb. Čudno je, da liberalci ne morejo izhajati brez duhovna! Vse bi radi dali zanj, samo da bi imeli duhovna kot potrjevalca, da je srečen, kdor brez krščanskega Boga živi in umira. Da po smrti vsprejemlje Sudra namesto Kristusa, o tem pa dvomijo tudi liberalni učitelji.

Kdo je zadnji mahnil po Aškercu? Aškerc je bil veliko let urednik „Ljubljanskega Zvona“. V „Slov. Narodu“ je pa dne 11. t. m. nekdo, ki je z Aškercem govoril, objavil to-le: „Zadnja kritika v „Ljubljanskem Zvonu“ o „Poslednjem Celjanu“, ki jo je napisal najmlajši naš novelist, je Aškerca močno potrla ter mu vzela vsako veselje za nadaljno pisateljevanje. Še predposlednjega dne svojega življenja, v sredo popoldne, mi je dejal v magistratni registraturi: „Ah, pustite me pri miru z literaturo!“ in ježno je zamahnil z roko...“

Revščina. Slovenski listi kot je „Ljubljanski Zvon“, „Slovenski Ilustrovani Tednik“ in drugi vsled malenkostnega števila naročnikov komaj živijo. To novico sta prinesla ta teden „Slovenski Narod“ in „Dan“. Tudi z glasbeno revijo „Novi akordi“ ne stoji dobro. „Dan piše: „Imamo denar za vse različne neumnosti, — le za našo umetnost in kulturne stvari ga imamo tako malo.“ Pri narodnih slavnostih, kjer poje kozarec, je pa navdušenja vedno dovolj.

Rdečkarji so mojstri v poškodovanju tuje lastnine. Posebno so jim pri srcu katoliške cerkve. Pri različnih izgrelih, ki jih vprizarjajo po svetu, razbijajo in ropajo vsevprek. V Budimpešti so pri zadnjih pouličnih demonstracijah streljali v ondotno karmeličansko cerkev, pri neki drugi cerkvi so pobili okna. — Ker so v Belgiji propadli pri volitvah v zbornico, so tekale po glavnem mestu Bruselju rdečkaste tolpe in razbijale. Šli so k cerkvi Finisterre, pobili vsa okna, vdrli v notranjščino in jo silno opustošili. Taka je ljubezen rdečkarjev do cerkve in do Boga.

Profesorja dr. Dolarja iz Kranja je ranil blizu vižmarske postaje neki 15 letni zidarski va-

jenec, ki je vrgel v vlak kamen, razbil šipo in poškodoval g. profesorja na očesu. K sreči poškodba ni bila huda. Nesramno je le to, da je „Narod“ drugi dan pisal: „Čisto gotovo je, da je vrgel kamen en gojenec škofovih zavodov.“ Ti gojenci so bili pa tačas vsi v hiši, ker so imeli dramatično predstavo.

Tečaj podkovske šole v Ljubljani. Novi šolski tečaj na podkovski šoli c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani se prične dne 1. julija 1912. Poleg podkovstva se učenci podkovske šole uče tudi ogledovanja klavne živine in mesa. Kdor želi priti v podkovsko šolo, naj vloži prošnjo za sprejem ter naj ji priloži: 1.) krstni list; 2.) domovinski list; 3.) šolsko izpričevalo; 4.) učno izpričevalo v dokaz, da se je podkovstva izučil pri kakem kovaškem mojstru; 5.) npravnstveno izpričevalo. Ubožni prosivci, ki se ne morejo šolati ob svojih stroških, niti ne morejo pričakovati podpore od svojcev, morejo dobiti po 100 K podpore pri „Kmetijski družbi“. Prosivec za podporo mora svoji prošnji poleg navedenih prilog priložiti še: 6.) ubožni list in 7.) potrdilo, da je že najmanj dve leti bil za kovaškega pomočnika. Prošnje za sprejem v podkovsko šolo naj se do 25. junija t. l. pošljejo ravnateljstvu podkovske šole v Ljubljani. Šola bo trajala do konca decembra 1912. Kdor dobro prestane izkušnjo, more po postavi iz l. 1873. dobiti patent podkovskega mojstra; brez izkušnje pa ne more nihče postati podkovski mojster. Pouk v šoli je brezplačen, učenci morajo skrbeti le za hrano ter za potrebne učne knjige. Stanovanje imajo učenci v zavodu. Učenci naj se zglase en dan pred šolskim pričetkom v podkovski šoli na Poljanski cesti. Ker je v slovenskih deželah še vedno premalo v podkovstvu izučenih kovačev, ki bi mogli zdraviti tudi kopitne bolezni, pa tudi premalo izurjenih oglednikov živine in mesa, naj bi skrbela županstva, da dobi vsaka občina vsaj enega dobrega kovača ter živinskega in mesovnega oglednika. Frančišek Povše, predsednik c. kr. kmetijske družbe kranjske. Živinozdravnik Lovro Tepina, ravnatelj podkovske šole.

Izkušnje na ljubljanski podkovski šoli se bodo vršile dne 27. in 28. junija t. l., in sicer 27. izkušnja iz podkovstva za kovače, ki niso obiskovali podkovske šole, 28. pa za učence podkovske šole iz podkovstva in ogledovanja klavne živine in mesa. Kovači, ki hočejo delati to izkušnjo, naj vložijo pri ravnateljstvu zdaj precej prošnjo za sprejem k izkušnji, ki naj ji priloži 1.) učno izpričevalo in 2.) potrdilo o najmanj triletni službi kot kovaški pomočnik.

Umrl je Kamniku dne 13. t. m. posestnik in trgovec Franjo Šubelj, predsednik krajnega šolskega sveta, načelnik Hranilnice in posojilnice, odbornik društva „Kamnik“, občinski svetovalec, in ključar mestne župne cerkve. Mož, ki je bil v najboljših letih, je bil jako delaven za vse dobro.

Jutri v Tržič! Opozarjamo udeležnike jutrišnje slavnosti v Tržiču, da bo vozil iz Tržiča v Kranj zvečer ob 9:50 posebni vlak. Povratni vozni listki za ta vlak ne veljajo!

Podeljene župnije. Štango je dobil č. g. Anton Znidaršič, župnik v Beli Cerkvi, župnijo Savo pa č. g. Andrej Širaj, kapelan v Vodicah.

Ruski učitelji in učiteljice so bili v nedeljo v Ljubljani. Pred frančiškani so občudovali lepo procesijo in potem so si ogledali mesto, koder jih je vodil „Ruski kružek“. Zahvalila se je za sprejem kneginja Natalija Obulenska. Odšli so v Postojno in ob povratku bodo obiskali Gorenjsko.

Iz Šmartina pri Kfpanju. Bila je zlobna šala. V sredo 12. t. m. sta dobila dva posestnika v Stražišču pismo, da bo ponoči vas gorela na štirih krajih. Vaščani so bili seveda prestrašeni in niso šli k počitku.

Strela je udarila v nedeljo, 9. junija, ob treh popoldne v hišo Antona Dolinška v Novi vasi pri Boštanju in ubila gospodarja.

Pobegnil je prisiljenec Jožef Kotnik, doma s Spodnjega Brnika.

V Medgorjah na Koroškem so pri občinskih volitvah zmagali Slovenci v drugem in tretjem razredu.

Cerkveni ropar Pavel Weber, ki je bil vlomil lani v šentpetersko cerkev v Ljubljani in pokradel svete posode ter jih potem zakopal pod ribezljem na nekem vrtu, je bil obsojen na 5 let težke ječe.

Znižana vožnja na Bosansko-Hercegovinskih deželnih železnicah. Slovensko planinsko društvo je izposlovalo pri deželni vladi za Bosno in Hercegovino, da se večjim družbam, pa tudi posameznikom, ako so člani „Slovenskega Planinskega Društva“, dovoli v času od 15. marca do 15. novembra na omenjenih železnicah za eno tretjino znižana vožnja, ako se dokaže, da ima izlet očitno turistovsko svrhu. V doseg znižane vožnje je vložiti nekolkovano tozadevno prošnjo osrednjemu odboru „Slovenskega Planinskega Društva“ v Ljubljani in dodejati 1 K pristojbine za opremo dotične izkaznice. Poleg te udobnosti bo „Slovensko Planinsko Društvo“ izkusilo izposlovati še znižane cene v hotelih Bosne in Hercegovine.

Na tedenski semenj v Kranju dne 10. t. m. je bilo prignanih: 96 glav domače govedi (za mesarja 40), 4 teleta, 0 glav bosenske govedi hrvaške govedi 0 in 197 domačih prešičev ter 0 domačih koz in 0 domačih ovac. Cena za kilogram žive teže: za pitane vole 90 v, za srednje pitane vole 80 do 86 v, za nepitane 74 do 78 v, za hrvaško goved 0 v, za teleta 1 K 18 v, za pitane prešiče 1 K 40 v, prešiči za rejo 1 K 26 v. — Za 100 kg pšenice 24 K; rž 23 K; ječmen 22 K; oves 23 K; koruza 22—24 K, ajda 23—28 K, proso 21 K; krompir 12 K — v, fižol (rdeč) 36 K, koks 40 K, detelja 150 K, slanina 1:80 do 1:90 K, drva (trda) 18 K, drva (mehka) 10 K, maslo 3 K, jajce 6 v, seno 6 50 K, pšenična moka 37 v, kaša 32 v, ješprenj 32 v.

Godovi prihodnjega tedna. Nedelja (16.) sv. Frančišek Reg.; ponedeljek (17.) sv. Adolf, šk.; torek (18.) sv. Feliks in Fortunat; sredo (19.) sv. Gervazij in Protazij in sv. Julijana; četrtek (20.) sv. Silverij, p.; petek (21.) sv. Alojzij, spozn.; sobota (22.) sv. Ahacij.

* * *

Šolske sestre so odpovedale nadaljno delovanje v šestrazrednici družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu.

Zopet eksplozija pri Wöllersdorfu. Dne 10. junija je prišel neznan človek, ki je bil oblečen kakor častnik, ponoči k smodnišnici. Stražnik je zahteval od njega geslo in ker je pravo povedal, ga je pustil naprej. Kmalu nato je šla v zrak shrambica, v kateri je bilo 1036 kg smodnika. Precej zraven je bilo večje skladišče, v katerem je bilo 161.000 kg smodnika in dinamita. Le čudež je, da to poslopje ni eksplodiralo, kar bi bilo imelo najstrašnejše posledice, kajti vnelo bi se bilo v okolici še 26 drugih skladišč za smodnik in razdejanje celega okraja bi bilo tako strašno, da kaj takega še ni videl svet. Sluti se, da je zažgal kak anarhist ali pa kak špijon. Videli so nekoga bežati od poslopja proč in soga pešči in konjeniki zasledovali celo noč, a ga niso dobili.

Moda ima svoje središče v Parizu. Ker so ženske vse nore na novo modo, zato Pariz dobro stoji. Nad 1 milijon ljudi živi na Francoskem samo od mode.

Ognjenik Katmaj na otokih med severno Ameriko in Evropo je začel bruhati s tako silo, da je bila 70 milj naokoli popolna tema.

Ameriški zdravnik Dr. Le Fèvre sporoča naslednje: Naravna **Franc Jožef** -ova grenčica je pri zaprtjih za časa nosečnosti čudežno uplivala. „Franc Jožef-ova“ voda je onemogočila nadaljno bruhanje in je držala čreva cel čas nosečnosti v normalnem stanju.

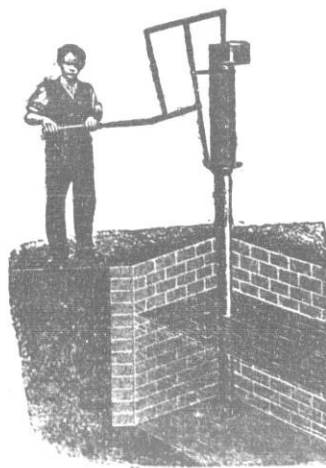
Zidarji, pozor!!

Portland-cement najboljše **Dalmatinske** znamke za izdelovanje strešne opeke, za zidanje zelo priljubljen, **traverze**, **Eternit** ter druge stavbinske potrebščine priporoča po zelo ugodnih cenah

veletrgovina „**Merkur**“
Peter Majdič, Kranj.

Velika izbér
zajamčeno

**dobrih travnih kos lastnih
znamk ter bergamskih brusilnih kamnov.**

Gnojnične
sesalke,
porabljive
za
poljubne
globočine.

Raznovrstno
gospodarsko in
poljedelsko
orodje.

Šmartin pri Kranju.

Spisal Fr. Pokorn.

Dalje.

Podružnice.

Smartinska župna cerkev je imela nekdanj 17 hčerâ podružnic, dandanes pa jih šteje še šest in tri kapele. Oglejmo si jih nekoliko!

1.) Cerkev sv. Uršule v Srednjem Bitnu.

Na Sorskem polju, daleč od vasi, stoji podružnica sv. Uršule. Njen visoki zvonik se vidi po vsi prostrani ravnini. Cerkev je že drugastavba; o prvotni, ki je bila lesena, ni več sledu. Stala je ta cerkev do l. 1612. še v prvotnem stanu. Tega leta pa je škof Tomaž Hren dne 26. avg. vložil in posvetil temeljni kamen za novo zgradbo, ki je bila po dovrstitvi slovesno posvečena dne 5. maja 1619. na čast sv. trem kraljem in sv. Uršuli.* Te slovesnosti se je udeležila ogromna množica ljudstva iz 20. župnij s 400 banderi in okrog 25.000 ljudmi. — Altarje ima cerkev tri. Glavni je sv. Uršule, njegova slika je spominek umetnosti stare šole. Različni obrazi z dobro ohranjenim koloritom delajo podobo živahno in prijetno za pogled. Stranska altarja, v katerih se častita sv. Jakob Vel. in sv. Barbara, sta bila izdelana v baročnem slogu l. 1617. Obok svetišča je zanimiv v tem oziru, ker kaže s svojimi tankimi rebri zadnje sledove gotike, ki prehaja v tej dobi že v renesanso. V zvoniku visita dva majhna zvonova s premerom 85 : 72 cm in z glasovoma „a-h“. Oba sta iz Samassove livarne iz Ljubljane, in sicer večji iz l. 1790., manjši pa iz l. 1837. Zanimiv je večji radi tega, ker ga je l. 1836. popravil kar kovač. Treščilo je bilo namreč v zvonik ob desetih zvečer in zvonu so se stajale korenine (krona), pa je padel na tla. Dali so ga kovaču, ki mu je vdela železen pokrovček in pritržil nove korenine. Večji zvon ima teže okrog 800, manjši pa 361 funtov. Cerkev sv. Uršule meri približno 18 m na dolžino in 10 m na širino. Cerkveni shodi pri njej so 4. ned. po Veliki noči ter na cerkvenem žegnanju v nedeljo pred Velikim Šmarnom.

2.) Cerkev sv. Tomaža v Zgornjem Bitnu.

Prostor med Loko in Šmartinom je lepa ravan, ki je bila nekdanj poraščena z gozdovi, katere so pa freisinški škofje dali izsekati in napraviti rodovitno polje. Naselniki so prišli iz tirolske Pusterske doline na Kranjsko. Vsak je prejel zaokrožen delež zemlje za obdelovanje. Zato so tako lepo urejena in primerno razdeljena gospodarstva po posameznih vaseh v tej okolici, z vrtovi ob hišah, spredaj pa polja in travniki z dobravami. Ti naselniki so prvotno govorili nemški jezik, ki se je pa dandanes v potomcih že popolnoma izgubil in se je ohranil sled le še v kakih spakedranih besedah med slovenščino in v lastnih imenih.

Tu je na polju stala nekdanj cerkev sv. Vida (Vitus) in po njem so imenovali ves okoliš Vittingen (še l. 1160.), pozneje Veitingen, kar se je popačilo v 16. stoletju v Feichting. Tudi slovensko ime Bitno prihaja najbrže od sv. Vida. Sedaj se razločujejo tri vasi: Zgornje, Srednje in Spodnje Bitno. Prvi dve vasi se štejeta k Šmartinu, zadnja pa k Žabnici, odkar je tu samostojna duhovnija. Cerkve sv. Vida ni več. Stala je pa na polju, ne daleč od sedanje cerkve v Spodnjem Bitnu.

Sv. Tomaž je zavetnik zgornjebitenske soseske. Dobila je njegova cerkev l. 1482. eno njivo za 18 gld. v zlatu (Rudolfinum), deset let prej pa 2 dela novinskih travnikov za 10 gld. v zlatu. Cerkev ni velika, ima gotško svetišče, pa zvonik z romanskimi linami. Vse to nam priča starost cerkve, katero je posvetil ljubljanski škof Krištof Rauber dne 10. novembra l. 1521. in v njej dva altarja. Sliko za altar sv. Tomaža je nanovo napravil slikar P. Künl l. 1853. Stranskega altarja sv. Filipa in Jakoba ni več, ker se je vsled zanemarjenosti moral odstraniti iz cerkve že ob vizitaciji l. 1631.

V zvoniku, katerega na vnani steni krasi orjaška podoba sv. Krištofa, visita dva zvonova s premerom 77 : 66 cm in pojeta v celem tonu h-cis. Večji je iz l. 1850. in tehta 426 funtov, manjši pa polovico manj in je iz l. 1799., oba pa iz ljubljanske livarne Samassove.

Cerkveno žegnanje pri tej cerkvi se obhaja v nedeljo po sv. Jerneju.

*) Knezoškofijski arhiv: Hrenov zapisnik.

Zamolčati ne smemo, da je po Bitnu in Šmartinu l. 1624. razsajala kuga, ki so jo zanesli z Ogrskega vsled vojske sprva v Kamnik in okoli, odtam pa tu sem.

Dalje prih.

Za smeh in kratek čas.

Žena se huduje nad možem, ki je pozno v noč domov prijadral, češ, kakšno pohujšanje to za otroke! — „Saj ravno zato sem pa počakal toliko časa, da bi otroci že pospali,“ ji odgovori mož.

Župnik: „Ljubi moji, potrpite med seboj in odnehajte radi drug drugemu. Kmetica: „O, saj jaz vselej rada odneham, on — on pa nikoli noče, in to me tako zgrabi, da tudi jaz nočem odnehati.“

Dober izgovor. Gospodinja: „Nekaj dni že opazujem, da je mleko plavo. Pa menda vendar ne devate vmes vode.“ — Mlekarica: „Bog varuj! To je zato, ker je med mrvo, ki jo dajem kravi, precej plavice!“

Sin bogatega bankirja pade v vodo. Za njim skoči neki vojak in srečno reši sina iz valov. Nato seže bankir globoko v žep in da vojaku — dve kroni! Zraven stoječi se zgražajo nad to umazanostjo. Vojak pa reče: „I, kaj morem za to, če pa fant več vreden ni!“

Opravičeno. Mož: „Poglejte, gospod zdravnik, kako me je žena pretepla!“ — Zdravnik: „Ali se ne sramujete tako ravnati z možem, ki je vendar glava družine — torej tudi vaša?“ — Žena: „Ravno zato mislim, da ni nič napačnega, če to svojo glavo nekoliko pokračim!“

Novije vesti.

Ubogi Aškerc! Prof. Pirnat je na gimnaziji v Kranju pripovedoval te dni dijakom, da se je Aškerc boril proti temi in za svobodo. „Slovenec“ pa poroča, da mu je ženska, ki ga je v bolnici večkrat obiskala, vzela srajco še pred smrtjo. Boril se je tedaj zastoj!

Tiskarna Mikuš naznanja, da bo danes zvečer imela „Glasbena šola“ v gimnazijski telovadnici v Kranju javno produkcijo.

Vipava je padla pri dopolnjeni občinski volitvi v roke S. L. S. Liberalce je spravil ta poraz v ekstazo.

Zrakoplovec Vidmar, ki je že plul iz Trsta v Benetke, je zadnji četrtek napravil lep polet v Ljubljani. Jutri zvečer ob 6. uri bo z vojaškega vežbališča v Ljubljani javen polet.

Dunaj. V brambnem odseku je včeraj Rusin dr. Baczynski govoril nad 13 ur neprenehoma po rusko in nemško.

Palermo. Tu je splošna stavka. Stavkarji so začeli ropati trgovine. Roparje je napadla policija in jih več pobila, nad 100 pa nevarna ranila. Policistov je bilo 15 ranjenih.

DRUŠTVA.

„Slovensko čebelarstvo društvo“ priredi dne 29. in 30. junija t. l. v Ljubljani pri novem čebelnjaku v Marijanišču dvodnevno praktično čebelarski tečaj za čebelarje, ki žele izpopolniti svoje čebelarstvo znanje in se izvežbati v naprednem čebelarstvu z modernimi panji. Glavni odbor vabi torej čebelarje, ki se žele udeležiti tega tečaja, da se pisмено prijavijo najkasneje do 23. junija t. l. na naslov M. Humek, deželni sadjarski učitelj v Ljubljani. Posebno opozarja

čebelarske podružnice, da odpošljejo k tečaju po enega čebelarja, ki bi bil pripravljen pridobljeno znanje vporabljati pri svojem čebelarstvu, da bi tako z zgledom in poukom vplival na razvoj in napredek v svojem okolišu. Ker je število udeležencev omejeno, se bo vsakemu prijavljencu javilo po dopisnici, ali je v tečaj sprejet ali ne. Natančen vspeled tečaja in druge podrobnosti bodo objavljene v prihodnji številki „Slovenskega Čebelarja“.

Odbor S. Č. D.

Kaj sta „Melotte“ in „Titania“? Melotte je najboljši in najtrpežnejši posnemavni stroj za mleko, Titania pa prvovrstni parivni kotel za živinsko krmo. „Slovenska Straža“ jih vsakemu, kdor jih potrebuje, najtopleje priporoča, ker sta vsled izvanredno solidnega izdelka res vsega priporočila vredna. Cenike razpošilja za „Slovensko Stražo“ g. Valentin Urbančič, Ljubljana. 211 1

Moja stara izkušnja me uči in drži, da tudi za nego kože, ni boljšega mila kakor je svetovno znano **Steckenpferd lilijino mlečno milo** Bergmanna in dr. Tešin ob Labi. — Komad po 80 vin. se dobi po vseh lekarnah, drogerijah, parfimerijah i. t. d. — Ravnotako je brez primere Bergmannova lilijina krema „Manera“ za nego nežnih, belih damskih rok; v škatljah po 70 vin. se dobi povsod. 147 50—12

Zahvala.

Za ljubeznive dokaze iskrene sočutja povodom boleznin smrti naše ljube matere, stare matere, oziroma pramatere, gospe

Kelene Jarc roj. Požlep

izrekamo najtoplejšo zahvalo preč. duhovščini, posebno pa preč. g. Val Sitarju, ki je pokojno tako blagohotno tolažil v njenih zadnjih mukah, potem slavni kranjski požarni brambi, vsem prijateljem in znancem pokojnice, ki so jo spremili k zadnjemu počitku.

217

Žalujoči ostali.

Prihodnji ponedeljek, ob 10. uri dopoldne se bode prodajalo iz proste roke v hiši g. Ekslerja v Kranju št. 62 **razno pohištvo ::**

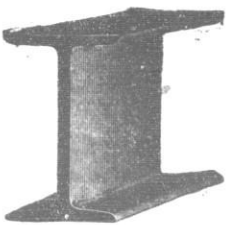
in sicer: železna postelj z modrocem, postelja z modrocema (polit.), 2 polici, miza, 4 usnjati stoli, 1 etažera za knjige, nekaj podob, pisalna miza (damska), ura z nihalom, divan in druge različne stvari. 214

Sprejme se več gospodov na hrano 215 3—1

in odda

stanovanje.

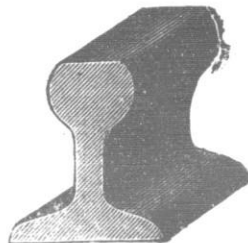
Več pove upravništvo „Gorenjca“.

Trgovina z železnino
Podružnica Frane Dolenz v Kranju

priporoča:

Nosilce, šine, štorje za strop, najboljši dalmatinski Portland-cement, pocinkane železne cevi, stebre, bo-dečo žico in mrežo za ograjo, vse potrebščine za vodovode in stavbe, orodje za vrt, škropilnike, otroško vrtno orodje i. t. d. Popolne kuhinjske oprave. — Polje-delski stroji in orodja. 133 14

Bruselj in Buenos Aires 1910: 3 velike nagrade

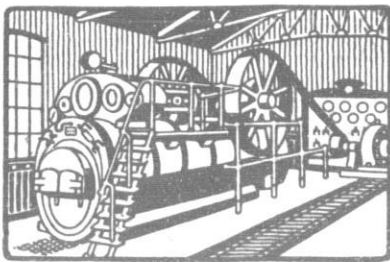
R. WOLF

Magdeburg-Buckau.

Podružnica na Dunaju

Dunaj, III., Am Heumarkt št. 21.

8 26—18

Patentne

vročeparne lokomobile

z brezventilnim preciznim upravljanjem

Originalno strojedelstvo Wolf . . . 10 — 800 k. s.

Obratni stroji s najvišjo popolnostjo in dobičkom za industrijo in poljedelstvo.

Dosedaj izdelanih nad 800.000 k. s.

Pohitimo iutri v Tržič!!

Za prihodnje šolsko leto se sprejmejo deklice na stanovanje in hrano.

Sobe so svetle in zračne. Hrana zdrava in
tečna. Nadzorstvo skrbno. Mesečina 50 kron.

Hed. Pehani
ravnateljova soproga
204 3—2
Ljubljana, Gorupova ulica št. 3/1

Proda se poceni še skoraj novo kolo

najnovejšega sistema s
štirikratno prestavo.

Kje? pove upravništvo „Gorenjca“. 210 2

Zobozdravniški in zobo- tehniški atelje

Dr. Edv. Globočnik, okrožni zdravnik in zobo-
zdravnik, in Fr. Holzhaecker, konc. zobotehnik
V KRANJU

v Hlebševi hiši, nasproti rotovža, je slavnemu občinstvu
vsak delavni dan od 8. ure zjutraj do 5. ure popoldne
in ob nedeljah od pol 8. ure zjutraj do 11. ure dopoldne
izven velikih praznikov na razpolago. 183 24

Bartuličeva zdravilska mast

se priporoča kot izvrstno in preizkušeno domače
sredstvo za zdravljenje in celjenje ran, poškodbe
in bolečine na koži, ker ublažuje bol in vnetje
na rani, ozeblino in opekline vsake vrste, zdravi
kraste, srbečico, izpušljaje po licu in telesu, rane
od potu po nogah in telesu, pik od ose, bučele
ali komarja, predvsem pri otrocih, kraste in iz-
pušljaje vsake vrste. Cena škatljice 50 vin., kdor
pošlje 70 vin. v znamkah za eno ali 6 K za 12
vnaprej, dobi povsod poštne prosto. Dobiva
se v lekarnah in pri izdelovalatelju, lekarniku
Vladku Bartuliću v Zagrebu. 161 20-11

Gospodje in dame!

1 krasna, pozlačena ura 2 K novejša fasone, dobro
idoča, od 18 kar. zlata nobene razlike, triletno jamstvo, v živ-
ljenju še nikoli pripetilo, za le K 2—, 2 kom. ur K 3-80,
1 pariška manjša pozlačena verižica 50 vin.; brez risiko, za
neugajajoče vrnem denar. 192 6—6

Dobiva se po povzetju pri

Langiermanova razpošiljalnica ur
Krakovo (Avstr.) Podbrzezie 6/23 A.

Jakob Košmerlj

edina slovenska tvrdka te vrste

v Trstu, ulica St. Martici 11.

Telefon 49 VIII. — Čekovni račun c. kr. pošt. hran. št. 121.805.

Priporočam slavnemu občinstvu veliko za-
logo kave, čaja, južnega sadja i. t. d.

Postrežba točna in solidna. 113 10

Na deželo pošiljam prosto vožnje po povzetju
po železnici in v zavitkih po pošti.

Cenik izhaja štirikrat na leto.

Glinaste peči

štedilnike, banje za kopeli, kakor tudi
kipe, vaze in druge glinaste izdelke v
vseh barvah, trpežne in cene priporoča

170 52—8 **Avgust Drelse**

prva in največja tovarna peči in
glinastih izdelkov v Ljubljani.

Najprimernejša birmanska darila po zelo znižanih cenah! 74 52—24
Prva delavnica ur ter trgovina z zlatnino in srebrnino

Ivan Levičnik

urar in trgovec v Kranju

Cenejše kakor po cenikih! Ne kupujem od prekupcev!
Sprejem in izvršim vsa popravila natančno, solidno in
po najnižjih cenah. — Istotako sprejem vsakovrstno zlat-
nino in srebrnino v popravilo. — Posebno se priporočam
v nakup ženinam in nevestam. — Priložnostni nakup!

J. WEIBL

J. Spreitzerjev nasled. Ljubljana
Slomškova ulica št. 4.

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, ograje na mirodvoru,
obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande,
stolpne križe, štedilnike i. t. d.

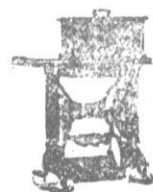
Specijaliteta: 195 52-5
valjični zastori (Rollbalken).

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 154 52—11

Iv. Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šivalne stroje in kolesa.

Ceniki na zahtevanje zastoj.

FRANC OMERSA naslednik FRANC BERJAK V KRANJU

priporoča: Zanesljivo kaljiva semena, peso, pravo „Lucerno“ in
domače deteljno seme, vsakovrstne trave. Poljedelsko orodje, pluge,
brane i. t. d. Zaloga železnine, kuhinjske posode, porcelana, stekla,
šip, stavbenih potrebščin, Portland-cementa, oljnate in suhe barve,
lakov in firneža. Vedno sveže specerijsko blago, špirit, raznovrstno
žganje in deželni pridelki.

94 26—21

Prodaja na drobno in debelo!

Šivalni stroji

najnovejše vrste, najboljši in zelo
ceno se dobe tudi na mesečne ob-
roke v veliki izberi, nadalje vse
potrebščine k strojem in kolesom,
kakor tudi vozna kolesa pri do-
mači turdki 156 10

L. Rebolj, Kranj

Kokrsko predmestje, v hiši, kjer
je spodaj trgovina Feliks Urbanc.

Najcenejša moč.

Kmetje! Mlinarji! Kolarji! Mizarji!
Ključavničarji!

Napravite takoj Astro-Boston bencin motor, prihranite si drugih
delavskih moči in veliko jeze! Naprava takega motorja z montažo
vred stane samo K 10-0 in so stroški za eno konjsko moč samo
pet do šest vinarjev.

Kmetje! proč z gepeljmi, živina pri njih veliko trpi in so
stroški nasproti z motorjem desetkrat višji, z motorjem vsak lahko sam
slamo reže, mlati, drva žaga in melje.

Ti neprekosljivi motorji se dobivajo edino le pri

FRAN ZEMAN :: LJUBLJANA
Dunajska cesta „pri Figovcu“. 36

Pri meni se tudi najceneje dobijo vsi
poljedelski stroji in najboljši mlini,
stroji za kolarje, mizarje, kovače in
ključavničarje ter najboljši šivalni
stroji po zelo nizkih cenah.
Jako ugodni plačilni pogoji se dobijo.

Kranjska deželna banka v Ljubljani v deželnem dvorcu ohod v Gosposki ulici 2.

Obrestnje hranilne vloge po

4 1/4 %

brez vsakega odbitka. Obresti se
pripisujejo glavnici polletno.
Vloge v tekočem, giro-računu in
na blagajniške liste po najugod-
nejših pogojih.

Daje komunalna posojila

občinam, okrajnim in šolskim od-
bora m ter zdravstvenim zastopom v

4 1/2 %

komunalnih zadolžnicah.

Hipotekarna posojila

v zastavnih listih po

4 1/2 %

128 52—14

Eskomptuje menice denar-
nih zavodov in daje lem-
bardna posojila. Prodaja
lastne pupilarno-varno ko-
munalne zadolžnice in za-
stavne liste.

Banka je pupilarno varen zavod
ter jamči zanjo dežela Kranjska.

Uradne ure za stranke vsak
delavnik od pol 9. ure do-
poldne do 1. ure popoldne.